

Chí Linh (Hải Dương) không chỉ là vùng đất nhiều di tích lịch sử, nơi quy ẩn của nhiều danh nhân như Trần Hưng Đạo, Nguyễn Trãi, Chu Văn An, mà còn có nhiều cảnh đẹp với rừng thông hàng trăm tuổi, rừng phong rộng nhất Việt Nam. Việt Nam là xứ nhiệt đới nên rừng phong rất hiếm, chỉ vài nơi ở miền Bắc là có cây phong mọc trên núi như Pha Luông, Mộc Châu (Sơn La), Trạm Tấu (Yên Bái), Hoàng Liên Sơn (Lào Cai), Thạch An (Cao Bằng). Riêng rừng phong Tam Ban có diện tích lên đến 100ha, thuộc loại lớn và lâu năm nhất ở VN. Trong thời tiết se se lạnh buổi sáng sớm với những tia nắng vàng đang dần xua đi làn sương núi, chúng tôi bắt đầu vượt sông Thương bằng chuyến phà Đồng Việt (Bắc Giang) để sang đất Chí Linh (Hải Dương). Đứng đợi chúng tôi bên kia sông là người bạn xã Hưng Đạo - địa danh gắn liền với cuộc đời của Hưng Đạo đại vương Trần Quốc Tuấn.

Biết du khách chúng tôi từng có thị thực [vietnam visa on arrival](#) để nhập cảnh đi tham quan Lục Đầu Giang (nơi sáu dòng sông gặp nhau), đền Kiếp Bạc, di tích Côn Sơn, du khách đã quyết định lần này phải dẫn mọi người đến chỗ mới, vừa đẹp vừa lãng mạn. Những tán thông cổ thụ trên con đường Côn Sơn, Kiếp Bạc chào đón chúng tôi. Chẳng ai nhớ thông mọc nhiều ở mảnh đất này từ bao giờ, chỉ biết rằng nó gọi cho du khách một thoáng mộng mơ như tiểu Đà Lạt của xứ Bắc. Rồi bỗng chốc xe của nhóm đi thẳng vào cánh đồng bạt ngàn với những cây thông già mọc rải rác khắp nơi.

Dưới gốc thông là cánh đồng cây thanh hao hoa trắng mà người dân địa phương vẫn quen gọi bãi rế (thuộc phường Cộng Hòa, thị xã Chí Linh), rộng đến 18ha ngay cạnh khu di tích Côn Sơn. Trên cây rế có vô số bông hoa trắng nhỏ xíu, đung đưa theo gió đồng. Mấy cô gái tranh thủ ghé mặt xuống hà hít hương thơm của loài cây độc đáo này. Tiết trời lạnh là lúc bãi rế đẹp nhất, trở thành điểm check-in, chụp ảnh cưới của rất nhiều du khách trẻ ở Hải Dương, Bắc Giang, Bắc Ninh, Quảng Ninh. Những lối mòn giữa cánh đồng rế dẫn chúng tôi dần như lạc vào miền hương hoa cổ tích. Phía xa xa, bên bãi rế và ngay dưới chân núi Côn Sơn là đồi thông bạt ngàn, với những cây cổ thụ lâu năm gốc to người ôm không xuể. Mọi người thỏa thích tận hưởng một không gian xanh bao la và chụp những bức hình ấn tượng nhất.

Người dân ở đây chẳng biết bãi rế, đồi thông có từ bao giờ. Họ chỉ truyền tụng cho nhau từ đời này sang đời khác về giai thoại rằng bãi rế, đồi thông ở đây gắn với cụ tư đồ Trần Nguyên Đán. Sau khi có một sự nghiệp quan trường hiển hách, những năm cuối đời Trần Nguyên Đán lui về vùng núi Côn Sơn an phận tuổi già. Để tạo không gian quy ẩn đúng chất sơn lâm, Trần Nguyên Đán đã tự mình trồng những cây thông, còn người vợ của ông trồng thanh hao hoa trắng (tức cây rế).

Ngày nay, bãi rế và đồi thông không chỉ mang lại vẻ đẹp cảnh quan, thu hút khách du lịch đến [đất khách sạn](#) lưu trú mà còn đem lại nguồn lợi kinh tế cho người dân.

Rời bãi rế và đồi thông, chúng tôi tiếp tục xuôi quốc lộ 18 tìm đến xã Hoàng Hoa Thám. Từ quốc lộ, rẽ vào con đường nhựa chạy theo biển chỉ dẫn đến chùa Thanh Mai, những con dốc thoai thoải men theo sườn núi, thỉnh thoảng lại qua một vùng lòng hồ bình yên. Chẳng mấy chốc chúng tôi đến được chân núi Tam Ban. Xe leo theo vài khúc cua dốc để lên núi, sự ồn ào bên dưới đã bị khung cảnh vắng vẻ hiện tại đẩy lùi phía sau. Ngay trước mắt chúng tôi là rừng cây mùa lá vàng, lá đỏ rơi xào xạc. Chẳng mấy chốc, mọi người đã tới bãi gửi xe chùa Thanh Mai. Xung quanh bãi đất là những cây cổ thụ với lá đang đồng loạt ngả vàng, chuyển sang màu đỏ, được người dân nơi đây gọi là cây táo hậu. Cây táo hậu thuộc họ kim mai, ngành ngọc lan, cây thân gỗ, lá có 3-5 thùy, rụng vào mùa khô lạnh. Những chiếc lá già sẽ có màu đỏ sặc sỡ. Do chúng tiết ra nhựa có mùi thơm, nên ở Trung Quốc người ta gọi là cây phong hương thụ. Và cây phong, rừng phong chính là cái tên quen thuộc đang có rất nhiều ở núi vùng Tam Ban, xã Hoàng Hoa Thám, Chí Linh.